

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte – Constantin Alerguș,

judecători – Nadejda Toma, Petru Moraru,

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Calendari Dumitru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 23 iunie 2014, în cauza penală în privința lui

Tatar Valentin Piotr,

născut la 06 iulie 1952, originar or. Nahodca, domiciliat în s. Cotovscoe, str. Molodiojnaia, nr. 92, r-ul Comrat;

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. de la 16 octombrie 2008 - pînă la 28 mai 2010; (instanța de fond);

2. de la 27 septembrie 2010 - pînă la 22 februarie 2012; de la 29 iulie 2013 – pînă la 23 iunie 2014 (instanța de apel);

3. de la 05 februarie 2013 - pînă la 26 martie 2013; de la 23 octombrie 2014 – pînă 24 decembrie 2014 (instanța de recurs ordinar).

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 28 mai 2010, Tatar Valentin a fost condamnat:

- în baza art.42 alin.(2) și (3)Cod penal și art.287 alin.(2) Cod penal la 1 an închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) și art. 7 alin. (1) ale Legii nr. 278 din 16 iulie 2004 „Cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a X-a de la adoptarea Constituției Republicii Moldova”, procesul penal în privința lui Tatar Valentin, în baza art. 42 alin (2) și (3), art.287 alin. (2) Cod penal, a fost încetat;

- în baza art. 42 alin.(2) și (3), art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei stabilite a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Tatar Valentin a fost achitat de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat.

Acțiunea civilă a părții vătămate Tulba Fiodor a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța, în ordinea procedurii civile.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Zaeț Andrei și Pulucciu Dumitru în privința cărora cauza nu se examinează.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Tatar Valentin, împreună cu Zaeț Andrei și alte persoane, în privința cărora cauza a fost disjunctată în procedură separată, au săvârșit samavolnicie în următoarele circumstanțe:

În anul 2003, niște locuitori ai s. Cotovscoe, r-nul Comrat, care dețineau cotă-parte în SA „Tutun de la Sud”, președintele căreia era Tulba F., considerînd că ultimul nu le acordă venitul corespunzător în conformitate cu cotele-părți, au hotărît să transmită cotele-părți la ÎI „Comur-Bujorgă”, conducătorul căreia era Comur P.

Tot atunci, persoanele date au cerut de la președintele Tulba F. să transmită ÎI „Comur-Bujorgă” o parte din tehnica agricolă, pe care aceștia considerau că le aparține lor, însă tehnica dată nu a fost transmisă.

În continuare, așa cum conflictul legat de transmiterea tehnicii agricole nu a fost rezolvat, la 21 martie 2004, aproximativ la ora 15⁰⁰, Tatar V., împreună cu Zaeț A. și alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunctată în procedură separată, au adunat lîngă primăria satului o grupă de oameni și au făcut agitație pentru ca samavolnic să acapareze tehnica agricolă care aparținea SA „Tutun de la Sud” și SA „Tulparex Agro”, ca ulterior să o transporte și să o depoziteze la brigada de tractoare din s. Cotovscoe, care se afla în posesia ÎI „Comur-Bujorgă”.

Realizîndu-și scopul infracțional, Tatar Valentin, împreună cu Zaeț Andrei, și un grup de persoane, s-au îndreptat către domiciliul cet. Dușcov V., amplasat pe str. Gagarin, 73, s. Cotovscoe, unde se afla la păstrare autocamionul de model ZIL MMZ 554, n/î GE AE 092 în valoare de 20 000 lei ce aparținea SA „Tulparex Agro”, pe care l-au transportat la brigada de tractoare.

Tot el, Tatar Valentin împreună cu Zaeț Andrei și cu alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunctă în procedură separată, au săvârșit huliganism agravat în următoarele circumstanțe:

Pe data de 24 mai 2004, aproximativ la ora 20⁰⁰, Zaeț Andrei împreună cu alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunctă în procedură separată, au agitat locuitorii s. Cotovscoe să se îndrepte spre domiciliul lui Tulba Fiodor din r-nul Comrat, s. Cotovscoe, str. Molodiojnaia 152 și să se răfuiască cu el fizic, deoarece ultimul a luat trei tractoare de la brigada de tractoare. Aproximativ la ora 21⁰⁰, în aceeași zi, la adresa menționată, lângă domiciliul lui Tulba F. s-au adunat Tatar Valentin, Zaeț Andrei, și alte persoane agitate de aceștia, care fiind în stare de ebrietate au deschis porțile, au intrat în ogradă și i-au maltratată pe Tulba Stefanida, Tulba Fiodor, Tulba Dmitri, Tulba Ivan și Stefu Ivan, cauzându-le leziuni corporale.

De către organul de urmărire penală Tatar Valentin a fost învinuit de faptul că el împreună cu Comur Nicolai și alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunctă în procedură separată, au săvârșit distrugerea și deteriorarea intenționată a bunurilor altei persoane în proporții deosebit de mari în următoarele circumstanțe:

Pe data de 24 mai 2004, aproximativ la orele 20⁰⁰, Tatar Valentin împreună cu, Comur N. și alte persoane în privința cărora cauza a fost disjunctă în procedură separată, s-au apropiat de automobilul „Niva-2121” n/î GE AA 928, care aparținea SA „Tutun de la Sud”, prețul căruia constituia 47 376 lei în care se aflau 6 000 dolari SUA și 7 000 lei, bunuri materiale și l-au răsturnat. Ulterior, Tatar V., împreună cu Comur Gh., Paci V., Velicicov Al., Comur N., au împins automobilul dat în rîul amplasat nu departe de casa lui Tulba F. și l-au incendiat, cauzînd SA „Tutun de la Sud” o pagubă materială în proporții deosebit de mari în suma de 47 376 lei, iar lui Tulba F. - o pagubă materială în proporții deosebit de mari în sumă de 84 114,40 lei.

3. Legalitatea și temeinicia sentinței a fost atacată cu apel de către acuzatorul de stat, partea vătămată Tulba Fiodor și avocatul Matcovschi Veaceslav în numele inculpatului Zaeț Andrei, care au solicitat:

- procurorul, casarea parțială a sentinței în partea ce ține de achitarea lui Tatar Valentin de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 197 alin.(2) lit. b) Cod penal, condamnarea acestuia în baza articolului menționat, cu încetarea procesului penal, conform Legii cu privire la amnistie,

argumentînd că partea acuzării a prezentat suficiente probe care confirmă cu certitudine vinov tia ultimului pe acest episod;

- partea vătămată Tulba F., casarea sentinței  i pronunțarea unei noi hotărâri prin care Tatar Valentin să fie condamnat pentru distrugerea automobilului „Niva-2121”, cu n/  GE AA 928  i admiterea ac iunii civile;

- avocatul Matcovschi Veaceslav, casarea sentinței în partea condamnării lui Zae  Andrei, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, argument nd că at t în cadrul urmăririi penale c t  i în  edin a de judecată a instanței de fond nu au fost prezentate careva probe care ar confirma vinov tia acestuia în comiterea infrac iunilor incriminate;

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 22 februarie 2012, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de acuzatorului de stat  i partea vătămată.

Apelul avocatului Veaceslav Matcovschi, declarat în numele inculpatului Zae  Andrei, a fost admis, casată par ial, sentința contestată, în partea condamnării lui Zae  Andrei  i Tatar Valentin în baza art. 42 alin.(2)  i (3), art. 287 alin.(2) Cod penal  i în partea condamnării lui Tatar Valentin în baza art. art. 42 alin.(2)  i (3), 352 alin.(3) lit. d) Cod penal, rejudecată cauza  i pronun at  o nouă hot r re prin care:

Zae  Andrei a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 42 alin.(2)  i (3), art. 287 alin.(3) Cod penal, din motiv că fapta lui nu  ntrune te elementele infracțiunii.

Tatar Valentin a fost achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) Cod penal  i art. 352 alin.(3) lit. b) Cod penal din motiv că fapta lui nu  ntrune te elementele infracțiunii.

 n rest, sentința a fost men inut 

5.  n argumentarea deciziei adoptate, instanța de apel a menționat că la pronunțarea sentinței de condamnare a lui Tatar Valentin  i Zae  Andrei în baza art. 42 alin. (2)  i (3), art.287 alin.(2) Cod penal, instanța de fond nu a dat o apreciere corectă probelor prezentate de p r i  i în consecin a, incorect a stabilit circumstan ele de fapt  i de drept ale cauzei.  n continuare, Colegiul penal a conchis că, circumstan ele de fapt re inute în seama inculpaților men iona i prin sentința contestată, instanța de fond le-a constatat doar din actele de învinuire ale organului de urmărire penală, pe c nd nici partea vătămată  i nici martorii audia i nu au indicat direct la Tatar Valentin  i Zae 

Andrei că ar fi săvârșit careva acțiuni intenționate care au încălcat grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor.

Totodată, instanța de apel a conchis că în partea ce ține de condamnarea lui Tatar V. în baza art. 42 alin. (2) (3) și 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, instanța de fond la fel nu a dat o apreciere corectă probelor prezentate de părți și în consecință incorect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, făcând în această parte concluzii greșite.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel cu recurs ordinar a contestat-o procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia cu dispunerea rejudecării cauzei în în aceeași instanță în alt complet de judecată.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a invocat următoarele:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra motivului invocat în apel în partea ce ține de achitarea lui Tatar V. de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. b) Cod penal, limitându-se doar la o motivare generală, precum că partea acuzării pe acest episod nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile;

- instanța de apel incorect a recalificat acțiunile lui Tatar V. și l-a achitat de săvârșirea infracțiunii care nu i-a fost incriminată – și anume art. 352 alin.(3) lit.b) Cod penal, deoarece, potrivit rechizitoriului, acesta a fost învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 352 alin.(3) lit. d) Cod penal;

- inculpatul Tatar V. nu a contestat soluția instanței de fond, iar în partea dispozitivă a deciziei contestate lipsesc careva date privitor la art. 411 Cod de procedură penală, ce se referă la efectul extensiv al apelurilor altor participanți la proces.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 martie 2013, recursul ordinar a fost admis, casată decizia instanței de apel, și dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată.

8. Instanța de recurs și-a argumentat soluția prin faptul că instanța de apel în decizia sa nu a analizat probele prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală și nu a argumentat din care motive a admis unele probe iar altele le-a respins. Totodată, instanța de apel casând parțial sentința primei instanțe nu a invocat din care motive a respins probele puse de instanța de fond la baza sentinței de condamnare.

În consecință, Colegiul penal a statuat că modalitatea de motivare a soluției denotă faptul că instanța de apel nu a analizat probele acumulate în

ansamblu, din punct de vedere al pertinentei concludenței, utilității și coroborării acestora, prin ce a comis o eroare de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de apel Cahul din 23 iunie 2014, apelul părții vătămate Tulba F. a fost respins ca fiind depus peste termen, iar cel declarat de acuzatorul de stat a fost respins ca fiind nefondat.

Cu referire la apelul procurorului în partea ce ține de învinuirea inculpatului Tatar V. pe art. 197 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel și-a motivat soluția prin faptul că, prima instanță corect a constatat circumstanțele de fapt și de drept, just a apreciat probele prezentate și a pronunțat în această parte o sentință legală și întemeiată.

Totodată, instanța de apel a conchis că partea acuzării nu a prezentat suficiente probe obiective, veridice și concludente ce ar demonstra vinovăția inculpatului Tatar V. în săvârșirea infracțiunii imputate.

10. Împotriva deciziei instanței de apel în partea ce ține de aplicarea pedepsei inculpatului Tatar Valentin în baza art. 42 alin. (2) (3) art. 287 alin. (2) și art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, a declarat recurs ordinar acuzatorul de stat, care invocând temeiurile de drept prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) 10) Cod de procedură penală a solicitat, casarea deciziei contestate în partea menținerii sentinței instanței de fond în privința lui Tatar Valentin, prin care ultimul a fost condamnat în baza art. 42 alin. (2) și (3) Cod penal și art. 287 alin. (2) Cod penal, la 1 an închisoare, cu încetarea procesului penal în temeiul art. 1 alin. (1) și art. 7 alin. (1) ale Legii RM nr. 278 din 16 iulie 2004 „Cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a X-a de la adoptarea Constituției Republicii Moldova”, rejudecarea cauzei și pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care Tatar V. să fie condamnat baza art. 42 alin. (2) și (3) Cod penal și art. 287 alin. (2) Cod penal, cu încetarea procesului penal pe motivul intervenirii termenului de prescripție de atragere la răspundere penală.

În argumentarea soluției solicitate recurentul a menționat că instanța de fond greșit a aplicat în privința lui Tatar V. Legea nr. 278-XV din 16 iulie 2004, deoarece ultimul a fost condamnat pentru concurs de infracțiuni, una dintre care este prevăzută de art. 352 alin. (3) Cod penal, iar potrivit art. 7 alin. (1) lit. b) i) din Legea cu privire la amnistie sus menționată, actul de amnistie nu poate fi aplicat și nu poate fi încetat procesul penal dacă persoana este învinuită și condamnată pentru comiterea acestei infracțiuni.

11. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil din următoarele considerente.

Drept temei pentru recursul ordinar declarat, procurorul a invocat prevederile art. 427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală – că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Totodată, instanța de recurs reține că, autorul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Tatar Valentin, și critică hotărârea instanței numai în partea aplicării Legii nr. 278-XV din 16.07.2004 "privind amnistia în legătură cu aniversarea a X-a de la adoptarea Constituției R. Moldova "

Analizând textul recursului declarat, Colegiul penal conchide că solicitările acuzatorului de stat privind rejudecarea cauzei în privința lui Tatar V. și condamnarea ultimului în baza art. 42 alin. (2), (3) art. 287 alin. (2) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală, urmează a fi respinse din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art.401 nu au utilizat calea apelului ori au retras apelul, dacă legea prevede această cale de atac.

La acest capitol, instanța de recurs ține să menționeze că, deși, acuzatorul de stat a contestat sentința, din textul apelului declarat de acesta rezultă că, ultimul și-a exprimat dezacordul cu soluția adoptată de instanța de fond, *doar în partea ce ține de achitarea lui Tatar Valentin de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 197 alin. (2) lit. b) Cod penal.*

Totodată, Colegiul penal relevă că, procurorul care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia prin care a fost admis apelul declarat de partea apărării, însă, din decizia Curții de Apel rezultă că aceasta a menținut sentința instanței de fond în privința lui Tatar Valentin.

Prin urmare, se constată că acuzatorul de stat nu a utilizat calea ordinară de atac –apelul în partea ce ține de condamnarea lui Tatar Valentin în baza art. art. 42 alin. (2), (3) art. 287 alin. (2) Cod penal și nu are temei legal de a depune

recurs ordinar privind rejudecarea cauzei în această parte.

12. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Cahul, Calendari Dumitru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Cahul din 23 iunie 2014, în cauza penală în privința lui *Tatar Valentin Piotr*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată la 21 ianuarie 2015.

Președinte

Constantin Alerguș

Judecători

Nadejda Toma

Petru Moraru